

Zorgtraject DIABETES

&

Vlaamse Diabetes Vereniging

&

Zorgtraject DIABETES

Samen kunnen we diabetes aan!

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING ^{VM}

Ottergemsesteenweg 456 - 9000 Gent
Tel.: 09-220 05 20 - Fax: 09-221 00 82
e-mail: vdv@diabetes-vdv.be

Programma

- Zorgtraject Diabetes : *toelichting*
- Mogelijke rol VDV : *beslissingen uit de RVB*
- Voorstellen voor de toekomst
- Conclusies

Samen kunnen we diabetes aan!

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING ^{VM}

Ottergemsesteenweg 456 - 9000 Gent
Tel.: 09-220 05 20 - Fax: 09-221 00 82
e-mail: vdv@diabetes-vdv.be

Programma

- Zorgtraject Diabetes : *toelichting*
- Mogelijke rol VDV : *beslissingen uit de RVB*
- Voorstellen voor de toekomst
- Conclusies

Samen kunnen we diabetes aan!

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Willemsplantsoen 200 - 2000 Ghent
Tel: 0900 20 20 20 - Fax: 0900 20 20 20
E-mail: vdv@diabetesvzw.be

Zorgtraject Diabetes

Zorgtrajecten,
of hoe de aanpak
van chronische ziekten verbeteren...

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Zorgtraject Diabetes

- ZTJ ging van start op 01/09/09

- Info was / is te vinden via :
 - Nieuwsbrief voor professionelen
 - E-dialoog
 - VDV-website
 - Website Zorgtrajecten: www.zorgtraject.be

- Rol VDV
 - Informeren eigen achterban (leden – professionelen – vrijwilligers)
 - Uitwerken convenant RIZIV
 - Positie innemen ivm verkoop materiaal binnen en buiten Zorgtraject

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Zorgtrajecten

***Een samenwerkingsproject tussen
huisartsen en specialisten gericht op
geïntegreerde zorg voor rechthebbenden
met chronische aandoeningen***

Chronic Diseasemanagement Integrated care, Zorgtrajecten

- Gericht op :
 - Verbeteren functionele status
 - Beperken van hinderlijke symptomen
 - Verbeteren levensverwachting via secundaire preventie
 - Verbeteren quality of life
 - Managen van multipathologie, multipele interventies, polymedicatie
- Moeilijk te vatten in klassiek model gebaseerd op acute zorg
 - Diagnose / behandeling
 - Één op één relatie (arts-patiënt)

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Welke chronische aandoeningen?

- Op termijn de belangrijkste chronische aandoeningen (chronisch hartfalen, astma-COPD, osteoporose, depressie).
- Voorlopig wordt er gestart met:
 - Type 2 diabetes
 - Chronische nierinsufficiëntie

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Wat is een zorgtraject diabetes?

- = geschreven verbintenis tussen 3 personen

- **Wie:**
 - patiënt met type 2 diabetes
 - huisarts (coördinatie)
 - diabetoloog (coaching)

- **Contract:**
 - geldig voor 4 jaar
 - bepaalt de voordelen en de verplichtingen voor de ondertekenaars
 - KB 6 februari 2009

Wie komt in aanmerking?

- **Inclusiecriteria:**
 - mensen met type 2 diabetes
 - 1 tot 2 injecties insuline of incretinemimetica
 - maximale orale behandeling met onvoldoende controle, zodat het starten met insuline overwogen moet worden
 - **Globaal Medisch Dossier**

- **Exclusiecriteria:**
 - zwanger of zwangerschapswens
 - meer dan 2 injecties
 - type 1

Doel van een zorgtraject?

- Samenwerking bevorderen met het oog op een doeltreffende behandeling waarbij ook de patiënt actief betrokken en verantwoordelijk gesteld wordt.
- Eerstelijnsopvang en de centrale rol van de huisarts structureel versterken.
- Zelfredzaamheid/zelfzorg van de patiënt aanmoedigen.

Hoe contract afsluiten?

- Gepubliceerd op 21/04/2009 in Staatsblad (p. 32149-32152)
- Tijdens een raadpleging vullen de huisarts en de specialist hun deel van het contract in + ondertekenen
- Patiënt vult gegevens in + ondertekenen
- Huisarts stuurt kopie van het contract op naar de mutualiteit van de patiënt
- Aanvangsdatum: datum ontvangst van contract door mutualiteit. Mutualiteit verstuurt bewijs van ontvangst naar de 3 partijen (met vermelding van de aanvangsdatum)
- Standaardcontract (www.zorgtraject.be)

Voordelen

- Huisarts
- Specialist
- Patiënt

Voordelen huisarts?

- Coördinator van de zorg
 - Toegang tot educatie
 - Toegang tot zelfzorgmateriaal
- Kwaliteitsverbetering
 - Betere opvolging
 - Betere samenwerking met patiënt en zijn omgeving, specialist en andere zorgverleners
- 80 euro per patiënt, per jaar
- Uitbetaling binnen de 30 dagen na aanvangsdatum

Voordelen specialist?

- **Kwaliteitsverbetering**
 - Betere opvolging
 - Betere samenwerking met patiënt en zijn omgeving, huisarts en andere zorgverleners

- **80 euro per patiënt, per jaar**

- **Uitbetaling binnen de 30 dagen na de aanvangsdatum van het zorgtraject**

Voordelen patiënt?

- **Vergoeding van educatie en zelfcontrolemateriaal**
- **Begrijpt beter zijn aandoening en de noodzaak van een individueel zorgplan**
- **Heeft meer inzicht waardoor motivatie verhoogt om persoonlijke doelstellingen te behalen**
- **Krijgt nauwgezette en vooraf geplande opvolging van het ziekteverloop**
- **Afschaffing remgeld voor alle consultaties bij de huisarts en specialist voor deze aandoening**

Educatie?

- Op voorschrift huisarts (vermelding 'Zorgtraject diabetes')
- Door diabetesverpleegkundige-educator in 1ste lijn
 - Door referentieverpleegkundige diabetes (attest inschrijving aanvullende vorming diabetes binnen de 1ste 3 jaar)
 - In toekomst ook andere educatoren (diëtisten,...)
 - Mag ook in diabetescentrum zolang onvoldoende mankracht in 1ste lijn

Educatie?

- Verplicht in volgende situaties:
 - Bij start van insuline of incretinemimetica $\geq 2.5u \leq 5u$ (vóór het ophalen van het materiaal!)
 - Bij overgang van 1 naar 2 injecties: $\geq 1u \leq 3u$
 - Bij onvoldoende metabole controle ($HbA1c > 7,5\%$): $\geq 1u \leq 3u /j$
- Verslag aan huisarts, bewaren in GMD
- Educator: coaching door diabetescentrum (werkt samen met diabetescentrum of lokaal multidisciplinair netwerk)
- Voordelen diabetespas blijven behouden
 - Dieetadvies
 - Podologisch advies

Inhoud educatie?

1ste jaar:

- 5u starteducatie
 - Definities
 - Injectietechnieken
 - Controle van de glycemie
 - Controle van de urine
 - Courante complicaties
 - Complicaties op lange termijn
 - Bijzondere situaties
 - Voetverzorging
 - Aanpassing individueel programma a.d.h.v. psychosociale
 - Kennistoets

- 1u opvolging
 - Kennistoets + controle therapietrouw + evt. bijkomende educatie

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Inhoud educatie?

2de, 3de en 4de jaar:

- telkens 1u opvolging
 - Kennistoets
 - Controle therapietrouw
 - Eventueel bijkomende educatie

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Zelfcontrolemateriaal?

- Op voorschrift van huisarts (vermelding 'Zorgtraject diabetes')
- Bij 1ste afhaling, attest start educatie noodzakelijk, nadien afhankelijk van situatie
- 150 strips + 100 lancetten / 6 maanden
- 1 bloedglucosemeter hernieuwbaar na 3 jaar
(Welke glucosemeter wordt bepaald door educator)
- Via apotheek, in latere fase via thuiszorgwinkel

Verplichtingen?

- Huisarts
- Specialist
- Patiënt

Verplichtingen huisarts?

- Patiënt tijdig doorverwijzen naar specialist, waarmee hij/zij regelmatig overleg pleegt en communiceert
- Individuele gegevens (HbA1c, bloeddruk, BMI, cholesterol) overmaken aan het RIZIV ter evaluatie van de ZTR
- Patiënt moet een GMD (Globaal Medisch Dossier) hebben
Indien de patiënt dit nog niet heeft, moet het binnen het jaar geopend worden

Verplichtingen specialist?

- Moet patiënt opnieuw doorverwijzen naar de huisarts
- Communicatie en overleg met de huisarts
- Moet met andere zorgverleners in een partnership samenwerken
- Coachen en begeleidende ondersteuning van huisarts en andere zorgverleners

Verplichtingen patiënt?

- Minstens 2 keer per jaar langsgaan bij huisarts
- Minstens 1 keer per jaar langsgaan bij specialist
- Zich houden aan zijn engagementen die in het contract bepaald zijn

Rol diabetescentrum?

- Patiënt-gebonden coaching:
 - Min. 1x/j multidisciplinaire raadpleging
 - Extra advies indien nodig
- Algemene coaching:
 - 1ste lijn educatoren verbinden zich met centrum of Lokaal Multidisciplinair Netwerk voor coaching
 - Steunopleiding huisartsen, apothekers, paramedici 1ste lijn
- Educatie:
 - Op vraag van huisarts (indien onvoldoende mankracht 1ste lijn)
 - Tijdens hospitalisatie
 - Op vraag van huisarts bij verwickelingen of complexe situaties
- Diabetesconventie:
 - Groep 3a (mensen op 2 injecties) blijft bestaan tot 2012, daarna evaluatie voor patiënten niet in ZTR
 - Bij overgang naar cat. 1 of 2 van conventie blijven rechten voor patiënt en forfaits voor huisarts en endocrinoloog behouden tijdens de ZTR

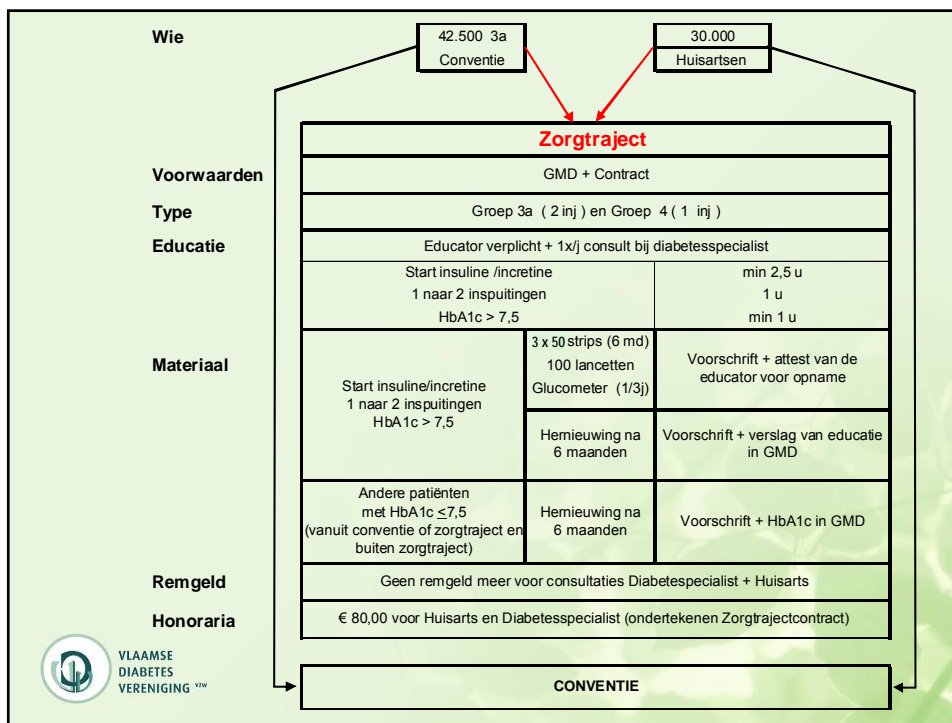

Rol lokaal multidisciplinair netwerk?

- Contract met één of meerdere huisartsenkringen of een geïntegreerde dienst voor thuisverzorging (GDT) of een door deze gemachtigde organisatie
- Voor zorg aan populatie van ≥ 75.000 inwoners
In Vlaanderen zijn er 45 netwerken erkend
- Taken, gefaciliteerd door zorgtrajectenpromoter:
 - Gericht naar zorgverleners betrokken bij en patiënten met een zorgtraject
 - Netwerk voor lokaal overleg creëren
 - Uitwerken van initiatieven (protocollen, samenwerkingsafspraken, opleidingen, afspraken over coaching,...)
 - Faciliteren van implementatie van initiatieven
 - In kaart brengen van bevorderende en belemmerende factoren
 - Maatregelen nemen om bij te sturen

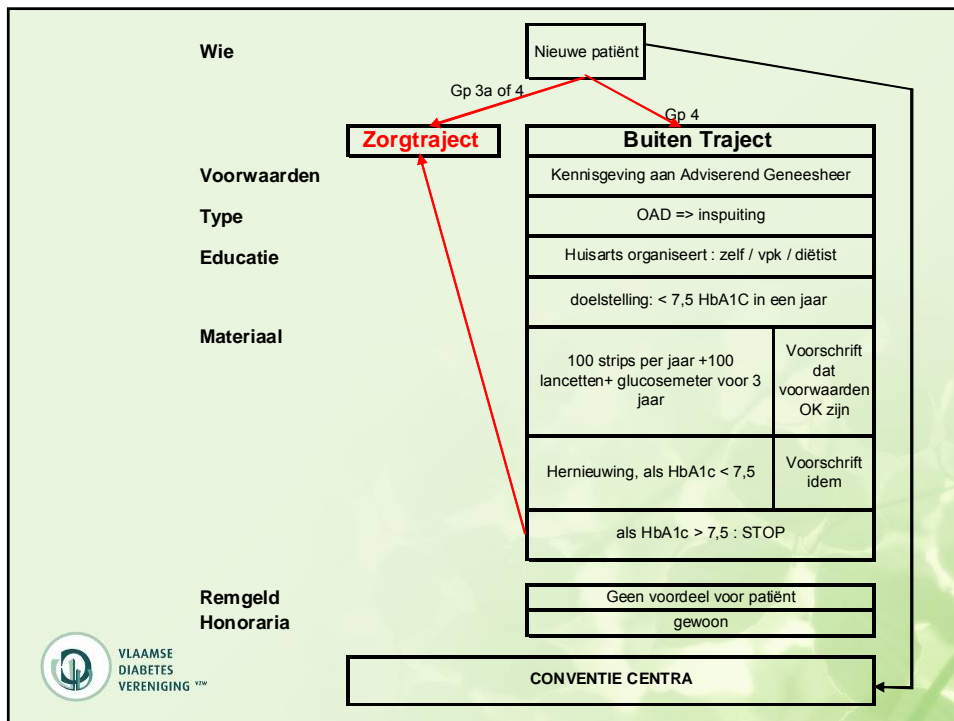
VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Programma 'educatie en zelfzorg' Traject buiten de Zorgtrajecten

- Bij start van 1 injectie/dag of incretinemimetica
- Huisarts geeft zelf educatie
- Zelfcontrole materiaal:
 - Bloedglucosemeter hernieuwbaar om de 3 jaar
 - 2x50 strips en 100 lancetten per jaar
 - Voorschrift huisarts met vermelding 'Educatie en zelfzorg'
- Huisarts bepaalt welke glucosemeter
- Jaarlijks verlengbaar als HbA1c < 7.5%

*Met al uw vragen over diabetes
kan u terecht bij*

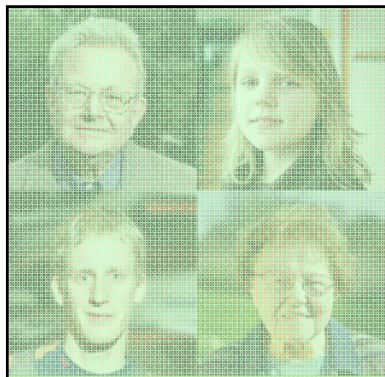
DIABETES INFOLIJN

Gratis **0800 - 96 333**

Tijdens de werkuren

infolijn@diabetes-vdv.be

www.diabetes-vdv.be

**Samen kunnen we
diabetes aan!**

Diabetes Vereniging Vlaanderen vzw - 2020-2023
Vlaamse Diabetes Vereniging vzw - 2020-2023
Schiedamschen dijk 100-102
1077 XG Amsterdam

Programma

- *Zorgtraject Diabetes :
toelichting*
- *Mogelijke rol VDV :
beslissingen uit de RVB*
- *Voorstellen voor de toekomst*
- *Conclusies*

Zorgtraject Diabetes – materiaal (1)

Verdeling Materiaal

- Zomer 2008 : ▪ RIZIV polst interesse VDV & ABD om binnen Zorgtraject zelfcontrole materiaal te verdelen
- Najaar 2008 : ▪ VDV & ABD informeren naar voorwaarden / vergoedingen
- Lente 2009 : ▪ Prijzen en aantallen voor meter en strips worden duidelijk
 - Overleg aanpassing wetgeving voor verdeling via VDV/ABD
- Zomer 2009 : Ministerieel Besluit verschijnt in staatsblad 17/08/09
 - Art. 2 ... bedoelde verenigingen bevoorraden met oog op levering aan patiënt ...
 - Art. 3 ... rechtspersonen wier doel melding maakt van levering aan patiënt van zorg en/of daartoe bestemde materiaal en die ... samenwerking met een arts ...
 - ... wier maatschappelijk doel melding maakt van verdediging van belangen van patiënten aan wie zorg en/of daartoe bestemde materiaal geleverd wordt
- Najaar 2009 : ▪ Voorwaarden RIZIV worden duidelijk
 - Onderzoek naar voor- en nadelen van verdeling materiaal

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Zorgtraject Diabetes – materiaal (2)

Erkenningen

- FAGG (steriele producten) : FAGG/AFMPS/6378/DIAB
(Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten)
- RIZIV : OK 6/90008/50/004
(Rijks Instituut voor Ziekte en Invaliditeits Verzekering)
- Voor alle 126 verdeelpunten (gekend op 31/08/09)

Administratieve verplichtingen

- Nomenclatuur binnen ZTJ (speciaal voor scenario buiten apotheek):
 - Strips / lancetten (3-maandelijks: 3x50 strips + 100 lancetten) 794113
 - Glucosemeter + prikker (bij start) 794135
 - Glucosemeter + prikker (vernieuwing na 3 jaar) 794150
- Nomenclatuur buiten ZTJ (speciaal voor scenario buiten apotheek):
 - Gezien geen erkenning FAGG buiten ZTJ, niet van toepassing

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Zorgtraject Diabetes – materiaal (3)

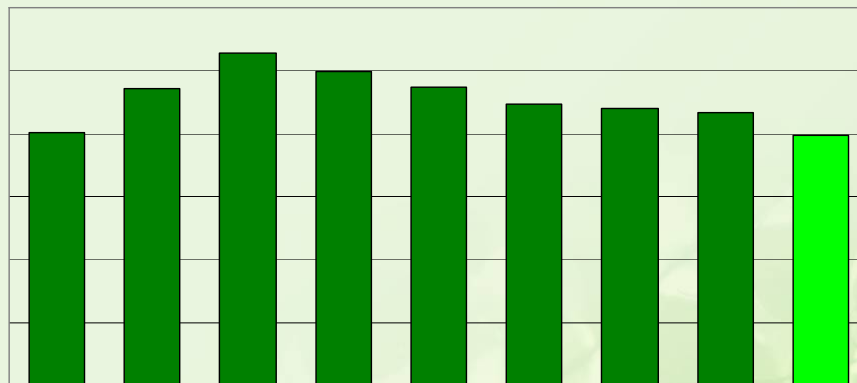
Vergoeding materiaal

- Facturatie tussenkomst
 - patiënt – betaalt vordert terug via ziekenfonds
 - systeem 3de betaler – VDV geeft gratis & vordert terug van ziekenfonds
- Te verstrekken gegevens aan RIZIV per aflevering
 - Identificatie leverancier materiaal (i.c. VDV)
 - Identificatie patiënt (gegevens cfr. kleeftbriefje ziekenfonds)
 - Identificatie voorschrijver (naam + erkenningsnummer)
 - Datum voorschrift
 - Datum aflevering materiaal + nomenclatuurnummers
 - Gefactureerd totaal bedrag
- Mogelijke problemen
 - Impact privacywetgeving
 - Lange wachttijd om geld van ziekenfondsen te ontvangen

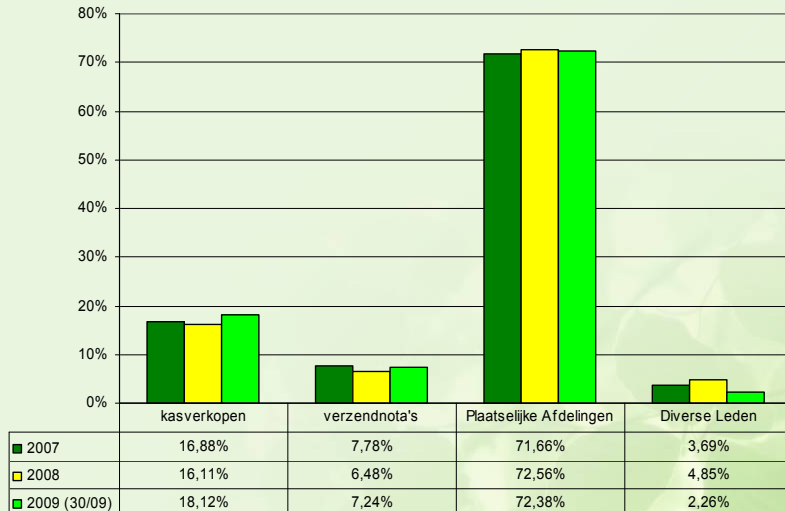
VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Materiaalverkoop

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Materiaalverkoop

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Zorgtraject Diabetes – materiaal (4)

Huidige marktsituatie materiaal

- VDV is een kleine speler

% tgo kanaal		totaal	ziekenhuis	overige
strips	VL	1,18%	1,41%	7,50%
meters	VL	1,12%	1,98%	2,57%
lancetten	VL	0,86%	1,14%	3,59%
pennaalden	VL	0,15%	0,23%	0,39%

- Potentieel 'klanten'

- o Patiënten op insuline buiten conventie : 29.000
- o Patiënten niet op insuline & zelfcontrole : ?
- o Zorgtrajecten : 72.500
 - o 42.500 momenteel in conventie
 - o 30.000 buiten conventie

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Zorgtraject Diabetes – materiaal (5)

Huidige omkadering verkoop materiaal

- 1,20 VTE : € 46.000,00
- Verzendingskost PA's : € 6.850,00
- Stockprogramma + banksys : € 1.500,00
- Voorraadwijzigingen : € 2.000,00
- Marge op verkoop : - € 55.500,00
- € 850,00
- Vrijwillige inzet van verdeelpunten, hoofdverdeelpunten,

Verkoop & Sponsoring

- Unamec (federatie diagnosticafirma's) vermoedt conflict tussen sponsoring en Geneesmiddelenwet (voordelen kunnen neutraliteit beïnvloeden).
- Mdeon ziet binnen zorgtraject geen mogelijke beïnvloeding omdat er afgeleverd wordt obv een voorschrift waarin merk en type vastgelegd zijn.
- Alle verkoop buiten Zorgtraject is wel beïnvloedbaar omdat de keuze vrij is en de sponsorpakketten niet uniform. Publiciteit valt buiten de regelgeving.

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Zorgtraject Diabetes – materiaal (6)

+ & - punten

- Unamec en mediotheken adviseren negatief (concurrentie)
- Apothekers nemen de rol op
- Prijsvoordeel vervalt voor groep in Zorgtraject, daarbuiten onzeker
- Afleverservice VDV = wachttijd, beperkte toegankelijkheid
- Investering voor registratie + financiering voorraad

- + Aanbod bij VDV is neutraal en breed
- + groeipotentieel (indien concurrentie met apotheek – mediotheek)
- + contact- & wervingsmogelijkheid
- + mogelijkheid om met afleverhonorarium ledenvoordeel te creëren

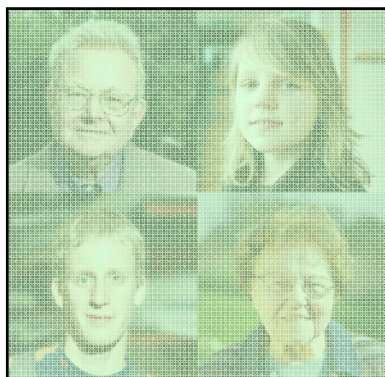
VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Zorgtraject Diabetes – materiaal (7)

- De RVB besliste op basis van de + & - om GEEN VERKOOP van materiaal te doen binnen de Zorgtrajecten en bij uitbreiding na te denken over de overlevingskans van de gehele materiaalverkoop.
- Een alternatief is in dat geval nodig om contacten en mogelijkheden voor ledenwerving die de verkoop bood te heroriënteren.
- Alle administratieve voorbereidingen, om toch te kunnen instappen in de verkoop (indien plots nodig), moeten afgewerkt worden.
- Op het Strategisch WE in februari wordt definitief beslist.
- Ter voorbereiding worden de afdelingen hierover bevroegd
 - Zijn hogere criteria voor verkoop haalbaar (via PC & webshop, opleiding)
 - Wat zijn huidige meerwaardes van onze contactpunten naast het prijsverschil
 - Wat zijn mogelijke alternatieven voor ledencontact

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Samen kunnen we
diabetes aan!

Westerplasstraat 109 • 3000 Leuven
Tel: 03-252 05 21 • Fax: 03-252 06 02
E-mail: info@diabetesvzw.be

Programma

- Zorgtraject Diabetes :
toelichting
- Mogelijke rol VDV :
beslissingen uit de RVB
- Voorstellen voor de toekomst
- Conclusies

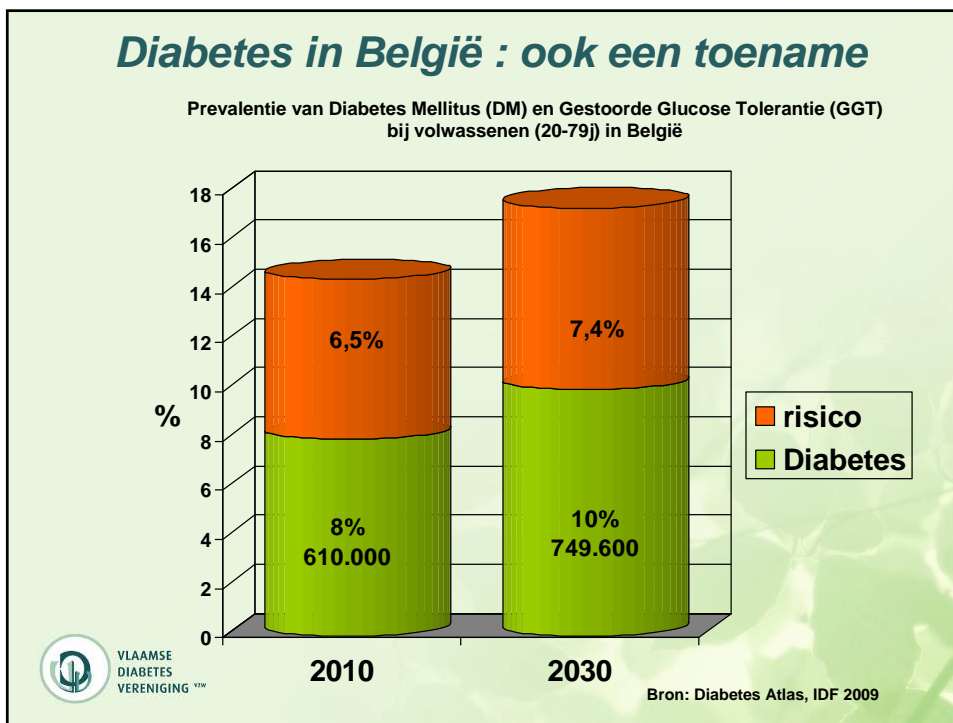

Samen kunnen we diabetes aan!

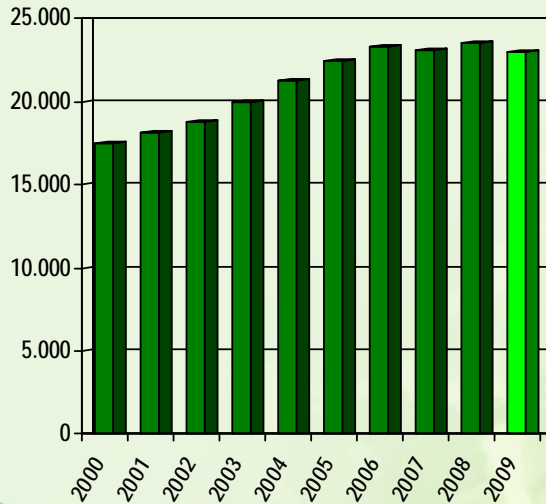
VLAAMSE DIABETES VERENIGING vzw

Diabetescentrum vzw - 1000 Brussel
 Oude Markt 11 bus 100 - 1050 Willebroek
 t: +32 (0)20 760 0000
 e: info@diabetesvereniging.be

Wat brengt de toekomst ?

Evolutie leden

2000 : 17.469 +4,1%

2001 : 18.189 +3,2%

2002 : 18.769 +6,4%

2003 : 19.978 +6,4%

2004 : 21.754 +8,9%

2005 : 22.450 +3,2%

2006 : 23.315 +3,9%

2007 : 23.135 -0,8%

2008 : 23.502 +1,6%

2009 : 22.989 -2,2%

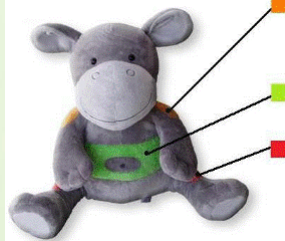
2010 (19/01/10) :

19.275 (84% tgo '09)
(82% tgo '08)

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Concurrentie

Een gezonde ge

Bloedsuikermeter

per set € 24.99*

Samen kunnen we diabetes aan!

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Ottergemsesteenweg 456 - 9000 Gent
Tel.: 09-220 05 20 - Fax: 09-221 00 82
e-mail: vdv@diabetes-vdv.be

Wat doen we reeds ?

Samen kunnen we diabetes aan!

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Ottergemsesteenweg 456 - 9000 Gent
Tel.: 09-220 05 20 - Fax: 09-221 00 82
e-mail: vdv@diabetes-vdv.be

Doelstellingen

- Preventie en vroegdiagnose bevorderen
- Bevorderen zelfzorg bij personen met diabetes
- Verbeteren kwaliteit van de zorgen
- Bestrijden sociale hinderpalen
- Geef diabetes een gezicht

Website

www.diabetes-vdv.be

meer dan
200.000 maal
bezoekt in 2009

+ 6 p/bezoek

Weldra

www.diabetes.be

The screenshot shows the homepage of the Vlaamse Diabetes Vereniging website. At the top, there is a navigation bar with links for Home, Over diabetes, Diabetespas, Vereniging, Aanbod, Professionelen, Vrijwilligers, and Afdelingen. A search bar and contact information (0800-96333) are also present. The main content area is divided into several sections: a welcome message, a 'Diabetes info' section with a featured article about a two-monthly newsletter, a 'Nieuws' section with recent news items, and a 'Prikbord' (bulletin board) with various announcements such as a symposium, a free ID card, and a Ramadan dinner. On the right side, there are buttons for 'Aanmelden' (register), 'Lid worden' (become a member), and 'Jongeren Werkgroep' (youth group), along with a 'Diabetes blogs' section.

This collage features several publications from the Vlaamse Diabetes Vereniging. On the left, there is a 'Diabetes info' magazine cover with a woman's face. In the center, a 'DAGBOEKJE' (diary) is shown with a cartoon illustration of a person at a desk. To the right, a booklet titled 'Weet je voldoende over diabetes?' (Do you know enough about diabetes?) is displayed. Below these, there are several other booklets: 'Diabetes, besleed er op tijd aandacht aan!', 'Diabetes Bloedsuiker verlagende tabletten (orale antidiabetica)', and 'Diabetes jong en diabetes'. On the far right, a 'KOOKBOEK VOOR MENSEN MET DIABETES' (Cookbook for people with diabetes) is shown with a photo of a healthy meal. The Vlaamse Diabetes Vereniging logo is visible in the bottom left corner of the collage.

Actief in heel Vlaanderen

26 Plaatselijke Afdelingen

WVL
5

OVL
7

BRA
3

ANT
5

LIM
6

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Voordrachten en infosessies

Activiteit	Totaal aantal
voordracht	52
workshop/panelgesprek	11
sportactiviteit/wandeling	29
ontspanning	5
kookdemo	10
eefstijf/ledenfeest/receptie/...	12
lustrum	2
sessiedag	1

Totaal van 122 lokale activiteiten
= gemiddeld 2,3 activiteit/week

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Activiteiten afdelingen

Activiteiten plaatselijke afdelingen

Voor meer informatie, wijzigingen op het laatste moment, wijzigingslijsten, etc. kan u steeds terecht op www.diabetes.vla.be

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN	PROVINCIE OOST-VLAANDEREN	PROVINCIE LIMBURG
AFDELING KORTRIJK Voor meer informatie: 0 056 35.65.45 Zaterdag 27 september van 10.15 u Wereld eefstijf Kosten: € 20 per persoon Kinderen: -4 gratis Kinderen: 4 tot 12 € 5 Informatie verkrijgen via voorinschrijving tot 18 september. Woensdag 2 oktober van 19.30 u Internationaal ontbijt 2 ervaringsverhalen van gewijde van diabetes en hun behandeling O.C. De Boock Sinterklaas Watergum	AFDELING MEETJESLAND Voor meer informatie: 0 93 377.63.75 Zaterdag 17 oktober van 14 u Dineravond Aan Ontdek! Nederland 2007 Inbrengen welkom Met een hapje en een drankje Inbrengen van de nat. O.N. Leke Casteelzaal	AFDELING NOORD LIMBURG Voor meer informatie: 0 911.64.67.10 Zaterdag 22 september van 14 u Alpbais en vroekevragen Keesen Segers, Diabetes helpt Hildebrand Middelgaten Aalst - Coctum
AFDELING OOSTENDE Voor meer informatie: 0 059 2472.83 Zaterdag 22 september van 10.30 u Nieuw van veran ander handen! Ken hairecht, podologie Zaid Ali Schikstraat 5 Oostende	AFDELING ZOTTEGEM Voor meer informatie en kaarten 0 485.27.62.37 Zondag 16 september van 11.30 u tot 15 u Eefstijf Meneer Beemsterg of palm St. Antonius Kerk Grijpsdreef 10 (vrijdag) Pissiersweg (Bakplak) Bredene	AFDELING WEST LIMBURG Voor meer informatie: 0 911.42.44.00 Zaterdag 22 september van 14 u Koolde jeugden Rauben Van de Kerckhof, diabetes Zaid OOR Koocht
AFDELING IEPER Voor meer informatie: 0 011.77.72.19 Donderdag 27 september van 20 u Dagop de diabetes - Met me! O.N. Ipe Gafuere-Centrum Ghybe St. Anthonis 13 Pepinge	AFDELING ANTWERPEN Voor meer informatie: 0 93 326.47.85 Zaterdag 22 september van 10.30 u Voedingsoefening en quiz met leuke prijzen Diabeteseducatie Zaid Zilverkoren Aalstersesteenweg 212 2058 Kapellen	PROVINCIE ANTWERPEN AFDELING ANTWERPEN NOORD Voor meer informatie: 0 93 326.47.85 Zaterdag 22 september van 10.30 u Voedingsoefening en quiz met leuke prijzen Diabeteseducatie Zaid Zilverkoren Aalstersesteenweg 212 2058 Kapellen
	AFDELING DEENDERMONDE Voor meer informatie: 0 692.35.64.13 Vrijdag 14 september van 20 u Nieuwjaar Aalst-Broek Deendermonde Gedeelzaal (Jelle)	

Diabetes Infolijn : 2008

- 4.743 contacten waarin 5.364 vragen beantwoord werden
- Gemiddeld + 23 oproepen per dag
- 75% van de contacten zijn telefonisch
- 61% van de bellers is +50
- 53% van de bellers heeft diabetes (62% type 2)
- 67% van de oproepers heeft < 5 jaar diabetes
- 37% is lid van de Vlaamse Diabetes Vereniging

Project “Zoet Zwanger”

- Doel: bevorderen opvolging NA zwangerschapsdiabetes
 - na zwangerschapsdiabetes : hoog risico voor type 2 diabetes
 - Preventie via leefstijl en voeding na de bevalling is essentieel
- Hoe werkt het?
 - **informer en motiveren** van de vrouwen en hun zorgverleners,
 - **sensibilisatie** via site, brochures, affiches...
 - vrijwillige registratie met **opvolgingssysteem**

4DE DIABETESBEURS
 Alle informatie over diabetes onder één dak

Vrijdag 20, zaterdag 21 en zondag 22 mei 2011
 Brussels Expo - Paleis 11 - Gratis toegang - Meer informatie: Tel. 09/220.05.20

EN MORGEN..?

ABD
 Vlaamse Diabetes Vereniging

- Vrijdag 20, zaterdag 21, zondag 22 mei 2011
- Expo, voordrachten, info
- Gratis toegang voor leden

VLAAMSE DIABETES VERENIGING

Samenwerking

Blijf diabetes een stap voor

300.000 Belgen hebben diabetes en weten het niet. Weet jij het?

diabetes preventie tour
 12-16 nov.

GRA
 Fitheidstest in de Part
 Beweegtoest
 Risicobepaling diabe
 Informatie en
 glycosiemet
 Advies door een diëtist en
 gezonde en evenwichtig
 voeding

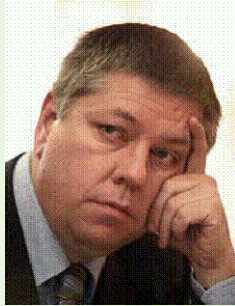
BLIJF UIT DE GREEP VAN GRIEP.

LAAT U TIJDIG VACCINEREN

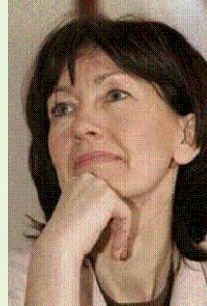
VLAAMSE DIABETES VERENIGING

Advies aan de overheid

Vlaanderen

Federaal

RIZIV

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Samen kunnen we
diabetes aan!

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Diabetespatiëntenbond vzw - 1000 Gede
Tel: 025125125 - Fax: 025125125
E-mail: vdv@diabetesbond.be

Concrete voorstellen

• Oproep 'diabetes' uitschrijven

Realiseren gezondheidswinst door

- o vroegtijdige opsporing
- o Primaire preventie bij risicogroep
- o Secundaire preventie (complicaties)
- o Winst in Quality of Life

Verzamelen cijfergegevens

Samen kunnen we diabetes aan!

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING

Diabetesvereniging vzw - 1050 Gent
Rue de l'Église 21 - 9000 Ghent
t +32 (0)9 222 22 22
e info@diabetesvlaanderen.be

Concrete voorstellen

- **Lidmaatschap in Observatorium chronisch zieken**
- **Convenant met het RIZIV voor advies over zorgtrajecten**
- **Uitwerken van een voorstel om discriminatie van mensen met diabetes te verminderen**

Samen kunnen we diabetes aan!

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING

Diabetesvereniging vzw - 1050 Gent
Rue de l'Église 21 - 9000 Ghent
t +32 (0)9 222 22 22
e info@diabetesvlaanderen.be

Wat kunnen we meer of anders doen?

Zorgtraject Diabetes – Werkgroep

- Op basis van beslissing RvB werd een werkgroep samengesteld
 - Eén bestuurslid per provincie (verdeelpunt, hoofdverdeelpunt, ondervoorzitter)
 - Brabant kon niet aanwezig zijn
 - 2 vergaderingen : 12/12/09 & 16/01/10
- Conclusie Werkgroep
 - Argumentatie RVB is logisch
 - Omschakelings- / omscholingsperiode moet gepland worden
 - Duidelijke communicatie naar Afdelingen is nodig, best via overlegvergadering
- Sleutelvragen
 - Hoe lang verkopen we nog materiaal?
 - Wat kunnen we aanbieden naast het materiaal?
 - Hoe maken we nieuwe netwerken?
- Doel = advies formuleren tegen het strategisch WE (05 – 06 februari)

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Zorgtraject Diabetes – Werkgroep

- De werkgroep gebruikte de volgende methodiek

Brainstorm rond 3 items van de werking VDV
 - Voor **wie** is onze werking?
 - **Waarmee** willen we deze doelgroepen bereiken?
 - **Via** wie/welke kanalen gaan we te werk?
- Opdracht :
 - Beantwoorden deze vragen
 - items bijvoegen/schrappen
 - prioriteitenvolgorde aan toekennen

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Werking VDV

Voor wie?

- Pas gediagnosticeerden !! opvolging!!
- 'Afhakers' (oplijsten en actief opvolgen)
- Breed publiek (vertegenwoordiger)
- Leden
- Risico-groep
- Steunende leden

Werking VDV

Waarmee?

- Info rijbewijs
- Stappenplan Zorgtraject
- 'Teaser', voorproefje voor meer (*methodiek*)
- Info site getrap
- Materiaal
- Kenniscentrum (DM en professionelen)
- Ledenvoordeel (bijv. gratis tgo niet-leden)
- Vertegenwoordiger (stem van)
- Boeken
- Voordrachten/video (uitlenen) – bib
- Promotiebonnen
- Sweetbee-box

Werking VDV

Via wie?

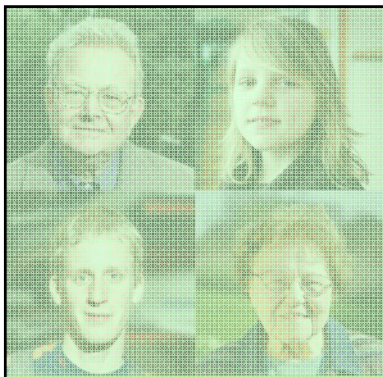
- Gezondheidsraden
- Ziekenhuis
- Huisarts
- Lokale ZTJ-promotoren
- Product-placement in media bijv. hypo
- Allerlei opleidingen zorgverleners
- Apothekers
- Contactpunten (presentatie-exemplaar, portfolio)

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Programma

- Zorgtraject Diabetes :
toelichting
- Mogelijke rol VDV :
beslissingen uit de RVB
- Voorstellen voor de toekomst
- Conclusies

Samen kunnen we
diabetes aan!

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Wolvenputweg 106 • 2000 Ghent
Tel: 0900 12 34 56 78 90 12 34 56 78
E-mail: info@vlaamse-diabetes.be

Resultaten na bespreking werkgroepjes

Via wie?

1. Leden
2. Afhakers
3. Pas gediagnosticeerden
4. Risico-groep
5. Breed publiek
6. Steunende leden

EXTRA TOEVOEGINGEN

- Andere verenigingen
- Overheden

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Resultaten na bespreking werkgroepjes

Waarmee?

1. Info site getrap
2. Materiaal
3. Voordrachten/video (uitlenen) – bib
4. Ledenvoordeel (bijv. gratis tgo niet-leden)
5. Info (rijbewijs e.a.)
6. Kenniscentrum (DM en professionelen)
7. 'teaser' voorproefje voor meer (methodiek)
8. Vertegenwoordiger (stem van)
9. Boeken
10. Promotiebonnen
11. Sweetbee-box

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Resultaten na bespreking werkgroepjes

Via wie?

1. Huisarts
2. Ziekenhuis
3. Gezondheidsraden
4. Lokale ZTJ-promotoren
5. Contactpunten (presentatie-exemplaar, portfolio)
6. Apothekers
7. allerlei opleidingen zorgverleners
8. product-placement in media bijv. hypo

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Resultaten na bespreking werkgroepjes

Via wie?

Extra toevoegingen door werkgroepjes:

- Media/pers/kranten
- Scholen
- Bestuursorganen
- Mutualiteiten
- Lokale dienstencentra
- Links op verschillende sites
- Jongeren

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Vragen en antwoorden (1)

- Tijdens de vergadering kwamen verschillende vragen ivm de zorgtrajecten aan bod.
- De vragen en antwoorden hebben we ook in de presentatie verwerkt. Zie volgende slides.

Vragen en antwoorden (2)

V: Waar kan je een lijst van educatoren vinden?

A: Op de website van het RIZIV kan je een lijst terugvinden met namen van educatoren die in het kader van de zorgtrajecten zich geregistreerd hebben.

Let op: deze lijst vermeldt ook educatoren die werkzaam zijn in de 2de lijn (de diabetesconventie)

V: Wie maakt bij een type 2 de keuze tussen zorgtraject en Conventie?

A: De patiënt overlegt dit met zijn behandelend arts.

V: Kan iemand in de conventie kiezen?

A: Ja, de patiënt kan overleggen met zijn behandelende arts wat de beste keuze is. Tot 2012 kunnen mensen met type 2 diabetes en 2 injecties per dag kiezen of ze een zorgtraject willen aangaan of in de diabetesconventie willen stappen.

Vragen en antwoorden (3)

V: Is er infrastructuur voor de educator uit de 1ste lijn?

A: Vanuit het RIZIV werd een oproep geplaatst om Lokale Multidisciplinaire Netwerken op te richten onder leiding van zorgtrajectpromotoren. De bedoeling is dat deze netwerken de organisatie van de zorgtrajecten praktisch uitwerken. In bepaalde regio's bijv. Aalst en Leuven bestaat dit al een tijdje waardoor dit vlot verloopt. In andere regio's zal dit in de toekomst groeien. De educatoren uit de 1ste lijn worden ondersteund door de educatoren uit de 2de lijn indien ze een samenwerkingscontract hebben gesloten met die conventie. Eén keer per jaar wordt er een opleiding voorzien en zij kunnen bij problemen contact opnemen met de conventie.

V: Kan educatie in groep?

A: Elke patiënt met een zorgtraject heeft recht op individuele educatie.

V: Wordt de start van de ZTR niet vertraagd door de wachttijden bij specialist?

A: Verschillende diabetesconventies proberen de wachttijden te minimaliseren door extra raadplegingen voor de ZTR te organiseren.

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Vragen en antwoorden (4)

V: Kunnen er nog conventies bijkomen?

A: Om een diabetesconventie op te starten moet er een dossier opgemaakt worden met inhoudelijke en omkaderingsvoorwaarden. Het aantal conventies is niet regiogebonden maar wellicht komen er niet onmiddellijk bij.

V: Type 2 op pillen vallen deze patiënten uit de boot?

A: Dit klopt. Voorlopig kunnen zij niet toetreden tot een zorgtraject. De inclusiecriteria werden op basis van een studie met als titel 'De kwaliteit en de organisatie van type 2 diabeteszorg' gekozen zodat mensen met type 2 diabetes zonder ernstige complicaties en met een eenvoudig insulineschema betere toegang hebben tot educatie en zelfzorgmateriaal.

V: Wat is de reactie van de Huisartsen op de zorgtrajecten?

A: Eén september gingen de zorgtrajecten van start en eind 2009 kon men via de mutualiteiten een eerste telling maken. Op dat moment waren er ongeveer 3000 mensen die een zorgtraject hebben afgesloten. Tachtig tot 90% van de contracten werden in Vlaanderen afgesloten. Waarschijnlijk zal het in 2010 op kruissnelheid komen.

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Vragen en antwoorden (5)

V: Wat is de reactie van de Specialisten op de zorgtrajecten?

A: Specialisten staan open voor deze nieuwe samenwerkingsvorm. Optimale kwaliteit van de zorg moet wel bewaard blijven.

V: Wat is de rol van de apotheek?

A: De apotheker levert het zelfcontrolemateriaal af en geeft de nodige uitleg over het gebruik van glucosemeters en prikkers in samenspraak met de diabeteseducator. Signalen van op het terrein kunnen doorgegeven worden. Aangezien de ZTR een nieuw gegeven zijn bestaat er nog veel onwetendheid. Sporadisch vangt men op dat de apotheker de keuze van glucosemeter zelf bepaalt, wat NIET mag.

V: Is er rekening gehouden met bevolkingsgroepen zoals bv. allochtonen?

A: Iedereen die aangesloten is bij een mutualiteit kan een zorgtraject aangaan dus ook allochtonen die in orde zijn met de ziekteverzekering. Indien in meer 'complexe' situaties bijv. ramadan de huisarts vindt dat er extra educatie nodig is kan hij/zij de persoon doorverwijzen naar de diabetesconventie.

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

Vragen en antwoorden (6)

V: Wat bij opname in ziekenhuis?

A: Een patiënt met een zorgtraject kan tijdens een hospitalisatie extra educatie krijgen via de conventie in overleg met de huisarts. Het zelfzorgmateriaal wordt nog steeds voorgeschreven via de eerste lijn. Dit zal enig organisatiewerk vragen aangezien er geen automatische administratieve link is.

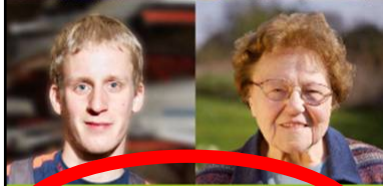
Een patiënt zonder een zorgtraject kan tijdens een hospitalisatie educatie en zelfzorgmateriaal voor 6 maanden krijgen via de conventie. Daarna kan de patiënt een ZTR aangaan, extra educatie en na 6 maanden zelfzorgmateriaal krijgen via een voorschrift van de huisarts.

V: Teruggave remgelden?

A: De remgelden bij de diabetoloog/endocrinoloog en bij de huisartsen (voor alle consultaties) worden terugbetaald. De huisarts moet wel diegene zijn die het ZTR tekende en NIET voor avond-, WE- en huisbezoeken. De terugbetaling is enkel op het officiële tarief (in elke wachtzaal kan men terugvinden op welke momenten aan dit officiële tarief gewerkt wordt).

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING vzw

**Samen kunnen we
diabetes aan!**

VLAAMSE
DIABETES
VERENIGING ^{VM}

Ottergemsesteenweg 456 - 9000 Gent
Tel.: 09-220 05 20 - Fax: 09-221 00 82
e-mail: vdv@diabetes-vdv.be

***Bedankt
En
Wel thuis !***